

UIT DE LITTERATUUR

SCHOOL-TANDVERZORGING IN NEW-ZEALAND

Op het Congres der F. D. I. te Weenen gaf coll. Hunter, bij de discussie in de sectie-schooltandverzorging, de volgende uiteenzetting:

De wijze, waarop wij in New-Zealand de school-tandverzorging organiseeren verschilt vooral in één opzicht van alle andere systemen, nml. in het gebruik maken van jonge vrouwelijke hulpkrachten, die intensief getraind zijn in een opleiding van twee jaren. Die opleidingscursus wordt gegeven door deskundigen van het departement (voor volksgezondheid? Red.), speciaal met het oog op het werk, dat deze helpsters zullen hebben te verrichten.

De geheele school-tandverzorging is een nationale dienst, gebaseerd op prophylactische hulp, voor zoover maar eenigszins mogelijk is. De kinderen worden behandeld zoodra ze op school komen, en elk half jaar worden ze opnieuw nagezien en eventueel behandeld tot ongeveer hun twaalfde jaar toe.

De leiding berust bij een director, met op dit oogenblik twaalf tandartsen, die als instructors, demonstrators en district-inspectors dienst doen. Wij hebben momenteel 182 volledige geofende mond-verzorgsters (dental nurses) aan den arbeid in school-tandklinieken, en 70 zijn er nog in opleiding. Er zijn reeds maatregelen getroffen om deze getallen op te voeren en een tweede opleidingsschool te openen.

Gedurende het jaar 1935 waren er

252 centra voor behandeling in totaal;
1.590 scholen hadden regelmatig school-tandverzorging;
84.738 kinderen hadden systematische verzorging.

Het aantal vullingen in blijvende tanden bedroeg . . .	205.012
in melktanden . . .	245.745
samen . . .	450.757

as van de borstel en van den steel ligt ongeveer parallel met de mesio-distale richting van de tandrij. De steel-rand wordt zorgvuldig van het tandvleesch afgehouden om dit niet te beschadigen.

Nu wordt de borstel in beweging gebracht roteerende in een vlak, dat evenwijdig loopt aan de lengterichting van den steel. Het fulcrum van dit rotatievlak ligt alleen op het tandoppervlak, met weinig druk op het tandvleesch.

De uiteinden van de haren mogen zich maar heel weinig verplaatsen. Dat is voldoende om het geheele oppervlak — inclusief het gingivale derde deel — tot diep in de interdentale ruimten te beslaan en alle aanslag los te maken. Doordat dan nooit de eigenlijke punt van de haren, maar toch altijd nog de zijkanen van de uiteinden langs het tandoppervlak bewegen, is abrasie uitgesloten.

Dit geldt voor labiaal (buccaal) en voor linguaal.

Occlusaal wordt hetzelfde principe toegepast, nml. een licht-roteerende beweging, evenwijdig aan de kauwvlakken, met heel weinig druk, zoodat de licht-gebogen haren langs de wanden van de cuspen strijken, en de punten van de haren in een spiraal-beweging voedselresten uit de groeven losmaken.

Het tandvleesch krijgt bij deze wijze van borstelen een lichte massage, soortgelijk als de stimuleerende druk van stevig voedsel en kenbaar aan het weldadig gevoel, dat na deze wijze van borstelen ontstaat. Beschadiging van het tandvleesch is uitgesloten, omdat de haren het tandvleesch zoo niet prikken of krassen kunnen.

De steel moet recht zijn. Over het gebruik van tandpasta of poeder wordt niet gerept.

v. A.

Veränderungen der Schleimhaut unter Brückenkörpern fest-sitzender Brücken mit besonderer Berücksichtigung des glasierten Porzellans von A r m i n G u t h, Zürich. Schweiz. Monatsschr. f. Zahnheilkunde, Mei 1936.

Het meerendeel der meeningen over de constructie van het zwevend gedeelte van de vaste brug (ook wel „dummy” of „pon-tic” genoemd) berust op proefondervindelijke waarnemingen. Indien men de literatuur hierover naslaat, vindt men echter tal van uitspraken, die onderling met elkaar in strijd zijn. Evenwel is men het erover eens, dat, waar het aankomt op min of meer innig contact van een gedeelte der brug met de gingiva, aan hoog-

geglansd porselein de voorkeur moet worden gegeven boven goud.

Het spreekt vanzelf, dat bij vast brugwerk slechts dentale en nimmer gingivale belasting mag voorkomen. In de molaarstreek van de onderkaak is de vaste brug met doorspoeling een veel gebruikte constructie, die echter in het front en in de bovenkaak om aesthetische redenen niet kan worden toegepast. Hier geldt het dan ook een compromis te zoeken tusschen cosmetica en hygiëne.

In de diverse publicaties vindt men behalve over vorm en stand van de onderdeelen der brug zeer veel meeningsverschil over het contact (punt, lijn of vlak), dat het porselein met het slijmvlies dient te hebben. A. G u t h heeft zich in zijn artikel vooral met het laatste bezig gehouden.

In dit verband is vooral ook interessant een onderlinge vergelijking van de resultaten, waartoe de diverse schrijvers kwamen, die gebruik maakten van z.g. pantopintanden (of aangebakken porseleinen wortelpunten) in gevallen waar het brugwerk dadelijk na extractie geplaatst en de genoemde porseleinen wortel in de versche wond in den alveolus gebracht werd. Vorm en grootte van de verglaasde wortelpunt, doch bovenal de toestand van het weefsel in de buurt van de apex van het geëxtraheerde element zullen hier veel gewicht in de schaal leggen.

G u t h deed klinisch, bacteriologisch, histologisch en röntgenologisch onderzoek bij tien door hemzelf vervaardigde bruggen, resp. met goud, porselein en rubber in contact met de gingiva. De uitkomsten heeft schr. in tabellen weergegeven. Uit den aard der zaak werden deze beïnvloed door den mondhygiënischen toestand en niet minder door allerlei plaatselijke omstandigheden, waarbij b.v. de vorm van de proc. alveolaris en de conditie van het paradentale weefsel der steunende elementen een belangrijke factor waren.

Ook de schrijver van dit artikel geeft als zijn meening te kennen, dat alleen van het in de porseleinooven geglansde porselein (b.v. met S.S.W. porcelain finishing glaze. 870° C.), zonder druk in contact gebracht met het tandvleesch, gezegd mag worden, dat het op den duur geen irritatie geeft.

G u t h spreekt zich uit als tegenstander van het z.g. radeeren en legt er den nadruk op, dat scherpe kanten in elk geval moeten worden vermeden, terwijl de paradentale ruimte (interdentale opening) in mesio-distale richting zoodanig dient te zijn gevormd, dat er niet de geringste druk op het weefsel wordt uitgeoefend en voorts goede reiniging mogelijk is.

Daarentegen echter geven te groote ruimten tusschen porselein en tandvleesch gelegenheid tot het zich vastzetten van spijsresten.

Niet alleen in verband met het laatste is het zeer aan te bevelen de soldeervlakken tusschen de brugonderdeelen te beperken tot de omgeving van de contactpunten. *Vest* heeft n.l. gewezen op het feit, dat een gouden band, in voortdurend contact met de gingiva, bedekt met soldeer, een irritatie van het weefsel teweeg kan brengen als gevolg van electrolytische werking.

Dat het in geen enkel geval met de infectie onder de deelen der brug van kwaad tot erger kwam, mag wellicht een bewijs zijn voor de goedaardigheid der in die omgeving aanwezige bacterieele flora; evenwel zegt *Guth*, dat men de mogelijkheid, dat deze chronische ontstekingshaarden een porte d'entree zouden kunnen vormen voor een focale infectie, niet uit het oog mag verliezen.

P. C. W.

Zahn-Unterszahl. (Diagnostik, Statistik, Artikulation) von Dr. E. Dolder. Schweiz. Monatsschr. f. Zahnheilkunde, Juli 1936

E. Dolder, die als schooltandarts over uitgebreid materiaal beschikt, geeft in dit artikel de uitkomsten van een te Bern gehouden statistisch onderzoek naar de reductieverschijnselen in het gebit. Hij voegt er eenige voor de praktijk nuttige raadgevingen op orthodontisch, zoowel als op conserveerend en prothetisch gebied, aan toe.

Aangezien het onderzoek op school plaats vond, was er uit den aard der zaak geen gelegenheid gegevens te verzamelen over reductie in het melkgebit en over de derde molaren.

Onder reductie verstaat men het door congenitale oorzaken ontbreken van een of meer tanden in het gebit. Door middel van X-foto's maakte schr. uit, of er in een bepaald geval werkelijk sprake was van een reductie dan wel van een geretineerd of scheefliggend element.

Wat de aethiologie betreft, is er een mogelijkheid, dat de tandkiem i.q. in 't geheel niet is aangelegd (agenesie) of dat zij vroegtijdig in haar ontwikkeling geremd en daarna geresorbeerd wordt.

Bij het bespreken van de aethiologie wijst schr. op factoren als: pathologische omstandigheden, atavisme, individueele variaties en erfelijkheid.

Dolder vond bij de 10.000 kinderen 3,4% met reductiever-
schijnselen en constateerde een gemiddelde van twee ontbrekende

elementen per reductiegebit. Het verschijnsel blijkt in de onderkaak vaker voor te komen dan in de bovenkaak.

Tevens is de rangorde der elementen, afgeleid uit de resultaten van het onderzoek, hier vastgelegd. Het blijkt, dat P_2 inf., P_2 sup. en I_2 sup. de hoogste cijfers opleveren. Diverse rassen zouden echter, volgens schr., vooral wat betreft praemolaren en incisivi, een afwijkende rangorde vertoonen.

Erfelijkheid van reductie in het gebit kon in 5% der gevallen worden vastgesteld.

P. C. W.